

ภาพลักษณ์จีน-ไทยช่วงพัฒนาประเทศให้ทันสมัย

现代化进程中的中泰关系

纪念中泰建交25周年论文集

北京大学泰国研究所 编

主 编：裴晓睿 傅增有

世界知识出版社

ภาพลักษณ์จีน-ไทยช่วงพัฒนาประเทศให้ทันสมัย

现代化进程中的 中泰关系

世界知识出版社

图书在版编目 (CIP) 数据

现代化进程中的中泰关系: 纪念中泰建交 25 周年论文集/裴晓睿, 傅增有主编; 北京大学泰国研究所编.

北京: 世界知识出版社, 2000.12

ISBN 7-5012-1459-X

I. 现… II. ①裴…②傅…③北… III. 中外关系—
泰国—文集 IV. D822.333.6-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2000) 第 84585 号

责任编辑/任红岩

封面设计/段来和

责任出版/刘林琦

书 名/现代化进程中的中泰关系

XianDaiHua JinCheng Zhong De ZhongTai GuanXi

出版发行/世界知识出版社

地址邮编/北京东城区干面胡同 51 号 (100010)

网 址/ www.wapbook.com

排版印刷/世界知识出版社电脑科排版 世界知识印刷厂印刷

经 销/新华书店

开本印张/850×1168 毫米 32 开本 8 印张 2 插页 207 千字

版次印次/2000 年 12 月第一版 2000 年 12 月第一次印刷

定 价/18.00 元

版权声明/版权所有 翻印必究

本书由北京大学基金会
正大基金赞助出版

序

1975年7月1日是中华人民共和国和泰王国建立外交关系的大喜日子。今天，中泰两国人民已经携手走过了25个春秋。25年，在历史的长河中是倏忽即逝的短暂一瞬；在一个人的生命中，是风华正茂的青春年华；在两个国家的外交关系中，是磨合经年、了解日深、信赖与合作基础日益稳固的一个值得纪念的里程碑。站在这个里程碑前，回首过去，中泰两国和两国人民在风云变幻的国际舞台上和衷共济的感人往事历历在目。江泽民主席说：“中泰关系已成为不同社会制度国家和睦相处和互利合作的典范。”普密蓬国王断言：“中泰关系密不可分。”泰国民间传唱着感人的歌曲：“华人、泰人，不是外人，手足情深……”当今世界，国家和人民关系如此和谐、稳固、富有生命力的，中国和泰国堪称典范。

为了庆祝中泰友好邦交25岁生日，北京大学泰国研究所以学界特有的纪念方式举办了“现代化进程中的中泰关系”学术研讨会。现在，我们又把学者们为这次研讨会撰写的论文以及少量已经发表过的、学术价值甚高的相关文章结集出版。一方面是作为中泰建交25周年纪念的献礼，另一方面也是为了将这些有关中泰关系研究的学术成果公诸于世，以期引起更广泛的关注和更深入的探讨。

“现代化”，是中泰两国半个多世纪以来孜孜以求的目标，是强国富民的千秋大计。为了这个目标的实现，两国政府和人民均

2036/29/14

付出了不懈的努力。虽然因彼此所处的国际环境不同，国情各异，走过的道路千曲百折，但今天，在地球变得越来越小的信息时代，在经济全球化的大气候下，中国和泰国所面临的机遇和挑战却是共同的。因此，两国之间的互利合作将比以往任何时候都显得更加迫切、更加有意义。

研讨会把“现代化进程”的时间跨度定在第二次世界大战之后至今的半个多世纪，内容涉及政治、外交、民族、经济、文化、教育等各个领域。论文中有的从中泰关系发展的经验引出对中国周边外交政策的深层思考；有的从经济学角度提出中泰现代化进程已处于不容忽视的转折时期；有的通过两国金融体系的比较研究，强调建立全球信任的必要；有的对中泰经贸关系、区域经济开发作了全面的回顾和分析；有的对中泰之间的民族问题进行了历史的、深入的探讨；有的就两国文化交流、泰国教育体制对经济发展的影响作了概括介绍和论证，发表了独到的见解。相信这些文章的面世，必将有助于推动泰国问题的研究，有益于进一步巩固和增进中泰两国和两国人民之间的相互了解和友好合作。

祝愿历史悠久的中泰友谊和风华正茂的两国邦交蓬勃发展，
绵延千秋！

裴晓晔

2000年12月

สารบัญ

คำนำ / 1

กำหนดการสัมมนาสัมพันธภาพจีน-ไทยช่วงพัฒนาประเทศให้ทันสมัย / 1

คำปราศรัยของศาสตราจารย์ เทอ ฟาง ชวน รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยปักกิ่ง / 3

คำปราศรัยของนาย จาง จีว หวน อธิบดีกรมเอเชีย กระทรวงการต่างประเทศ / 5

คำปราศรัยของ ขพนช นิคม ต้นเค็มทรัพย์ เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง / 7

คำปราศรัยของนายสุเมธ เจียรนนท์ กรรมการผู้จัดการใหญ่เครือเจริญโภคภัณฑ์ / 10

รำลึกความสัมพันธ์ไทย-จีน ครบรอบ ๒๕ ปี / 12

ศ. จัง ชี เจิ้น คณะวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง
เหลือวหลังแลหน้าการสถาปนาความสัมพันธ์ไทย-จีน / 28

ศ. จู เจิน หมิง สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์ มณฑลยูนนาน
พระราชศุภฤกษ์การดำเนินการส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-จีนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
สยามบรมนาถกษัตริย์ / 44

รศ. พู่ เจิง ไท่ยว ภาควิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยปักกิ่ง
กระแสนาจากทางการเมืองที่สำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยของไทย / 60

อ. หลัว เจีย คณะวิชาภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยปักกิ่ง
ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ไทย-จีนในปัจจุบัน / 71

อ. ลู่ จี เมิง มหาวิทยาลัยวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นานกิง

ปัญหาที่มาของชนชาติไทย / 83

ศ. เลิน หลีว ฟัน สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์ มณฑลยูนนาน
การผสมกลมกลืนระหว่างชนชาติ : ศึกษากรณีการผสมระหว่างชาวจีนกับชาวไทย / 102

รศ. เหย เสี่ยว รุย ภาควิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย มหาวิทยาลัยปักกิ่ง

การติดต่อสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างชนกลุ่มน้อยในไทยและจีน /112

รศ. บัว เหวิน เจอ สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์แห่งชาติ

การผสมกลมกลืนเข้ากับสังคมของชาวจีนโพ้นทะเลในไทย /119

ผศ. ชุน กวง หยง มหาวิทยาลัยวิชาภาษาต่างประเทศ เลาะหยาง

ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อในการพัฒนาประเทศให้ทันสมัยของจีนและไทย /127

ศ. ไหว รั่ว สื่อ สถาบันศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแห่งนครปักกิ่ง

การศึกษาเปรียบเทียบระบบการเงินจีน-ไทยและทิศทางการพัฒนา /140

ศ. หู เจียน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง

เหลียวหลังแลหน้าความสัมพันธ์ทางการค้าไทย-จีน /163

ศ. เหลียง หยวน หลิง สถาบันวิจัยสังคมศาสตร์ มณฑลกว่างสี

ความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับจีน /179

กรมเอเชีย กระทรวงเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ

อนาคตของการพัฒนาเขตหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ /184

รศ. หย่ง เช่า เสวีย ; หย่ง รุย วิทยาลัยชนชาติส่วนน้อย มณฑลยูนนาน

อุทธาหรณ์สำหรับประเทศจีน : กรณีวิกฤตการณ์การเงินในไทย /191

อ. ดิง เจีย เฟิน วิทยาลัยชนชาติส่วนน้อย มณฑลยูนนาน

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบการศึกษาไทยกับการพัฒนาเศรษฐกิจ /205

ศ. เฉิน หวง หลิน ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง

ย้อนพินิจการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมไทย-จีน /217

รศ. ลิง ชูย หู ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศปักกิ่ง

ปัญหาในการถ่ายทอดเสียงภาษาไทยเป็นภาษาจีน /235

ศ. หลี เจียน มหาวิทยาลัยวิชาภาษาต่างประเทศ เลาะหยาง

北京大学副校长
闵维方欢迎泰国
驻华大使倪昆·
潭德萨出席研讨会

北京大学学生
代表向泰国正大集
团董事长、北京大
学名誉董事谢国民
献花

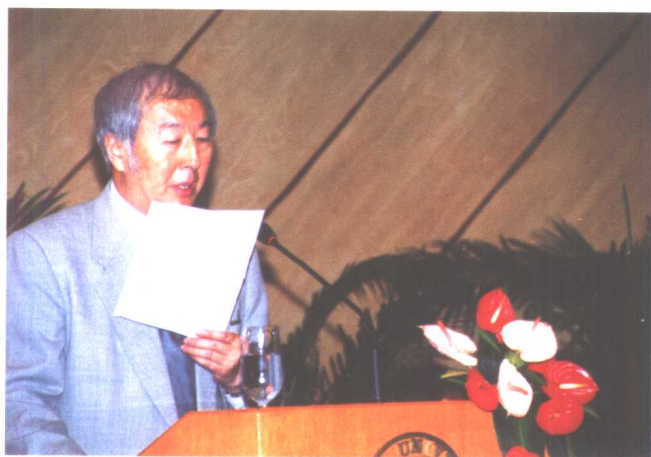

研讨会会场

研讨会开幕式主席台
· 泰国研究所所长
裴晓睿主持开幕式

北京大学副校长
何芳川在开幕式
上讲话

泰国正大集团
执行董事长、北京
大学名誉董事谢中
民致辞

目 录

序.....	1
北京大学泰国研究所举办“现代化进程中的中泰关系” 研讨会日程.....	1
北京大学副校长何芳川教授在开幕式上的致辞.....	3
中国外交部亚洲司司长张九桓在开幕式上的致辞.....	5
泰国驻华大使倪崑·谭德萨阁下在开幕式上的致辞	7
泰国正大集团执行董事长谢中民先生在开幕式上的致辞	10
中泰建交 25 年回顾 张锡镇、王怡乔.....	12
中泰建交以来两国关系的回顾与展望 朱振明	28
诗琳通公主对中泰关系发展的贡献 傅增有	44
泰国民主化进程中的主要政治势力 罗 杰	60
试析直接影响现代中泰关系发展的几点因素 陆继鹏	71
关于泰族起源问题 陈吕范	83
海纳百川 贵在有容——从汉泰通婚看民族融合 裴晓睿	102
中泰之间少数民族族群互动及其影响 薄文泽.....	112
泰国华人融入当地社会历程浅析 孙广勇.....	119
中泰现代化进程处于转折时期 侯若石.....	127
中泰两国金融体系比较及未来发展 胡 坚.....	140
中泰经贸关系的回顾与展望 梁源灵.....	163
中泰贸易与投资合作 中国外经贸部亚洲司供稿.....	179

六角经济开发区前景广阔	杨绍学、杨 锐	184
泰国金融风暴给中国的启示	丁洁芬	191
论泰国教育与经济发展的关系	岑容林	205
中泰文化交流	邢慧如	217
泰汉翻译中存在的几个问题	李 健	235

北京大学泰国研究所举办“现代化进程中的中泰关系”研讨会日程

(2000年7月7日 北京大学勺园多功能厅)

- 一、签到 8:30~8:50
- 二、授予谢国民、谢中民先生“北京大学杰出教育贡献奖”、“北京大学名誉董事”仪式 9:00~9:30
- 三、研讨会开幕式 (主持人 泰国研究所所长裴晓睿副教授)
9:40~10:10 北京大学副校长何芳川教授致辞
外交部亚洲司司长张九桓先生致辞
泰国王国驻华大使倪崐·谭德萨先生致辞
泰国正大集团董事长谢中民先生致辞
- 四、大会休息 10:10~10:25
- 五、大会研讨 (主持人 泰国研究所所长裴晓睿副教授)
10:25~10:45 《中泰建交25年回顾》 张锡镇 教授
点评:岑容林 教授
10:45~11:05 《中泰两国金融体系比较及未来发展》
胡坚 教授
点评:侯若石 研究员
- 六、大会研讨 (主持人 北京大学东方学研究院副院长张玉安教授)
11:05~11:25 《诗琳通公主对中泰关系发展的贡献》
傅增有 副教授

点评：邢慧如 副教授

11: 25~11: 45 《中泰现代化进程处于转折时期》

侯若石 研究员

点评：胡 坚 教授

11: 45~12: 05 讨论

七、大会休息 12: 05~13: 30 午餐（勺园餐厅）

八、大会研讨（主持人 北京大学泰国研究所副所长傅增有副教授）

13: 30~13: 50 《中泰经贸关系的回顾与展望》

梁源灵 研究员

点评：胡 坚 教授

13: 50~14: 10 《中泰之间少数民族族群互动及其影响》

薄文泽副研究员

点评：林 彬 副教授

14: 10~14: 30 《论泰国教育与经济发展的关系》

岑容林 教授

点评：邢慧如 副教授

14: 30~14: 45 休息

九、大会研讨（主持人 北京外国语大学研究生处处长岑容林教授）

14: 45~15: 05 《中泰文化交流的回顾》

邢慧如 副教授

点评：傅增有 副教授

15: 05~15: 25 讨论

十、研讨会闭幕

15: 25~15: 35 大会总结

泰国研究所所长裴晓睿副教授

北京大学副校长何芳川教授 在开幕式上的致辞

尊敬的倪崐·谭德萨大使阁下，
尊敬的泰国正大集团董事长谢国民先生，
尊敬的泰国正大集团执行董事长谢中民先生，
尊敬的外交部亚洲司司长张九桓先生，
各位学者、先生们、女士们、同学们：

25年，在人类历史的长河中只是短暂的一瞬。但是，对于中泰两国和两国人民来说，刚刚过去的25年却有着非同寻常的价值。1975年7月1日，在经历了历史的风雨洗礼之后，中泰两国和两国人民的手终于握在了一起。此后，在风云变幻的国际舞台上，我们以不懈的努力，共同创建起了全方位的睦邻互信伙伴关系。正如江泽民主席在去年9月访泰时所说：“中泰关系已成为不同社会制度国家和睦相处、友好合作的典范。”这一点是值得我们在全世界面前引以为傲的。

1999年初，在面临新世纪到来的时刻，两国签署了《中泰关于21世纪合作计划的联合声明》。在迈进新千年的今天，我们还将《联合声明》的指引下，携手共同描绘更加璀璨的图画。我们之间的友好合作是两国现代化进程中必不可少的组成部分，是两国人民的共同愿望，是地区和平和稳定的需要。

在纪念中泰建交25周年的喜庆日子里，北京大学泰国研究所举办“现代化进程中的中泰关系”学术研讨会，邀约了从事泰

国和国际关系研究的专家学者们，从学术的角度对中泰关系的方方面面做了历史的审视、现实的分析和对未来的展望，目的是希望促进两国关系的发展，加强中泰两国和两国人民之间的了解和信任。

了解和信任是合作的基础。在这一点上，中泰两国有着得天独厚的条件。因为我们的人民之间有着亲戚般的感情。中国有句俗语“民心是准绳”。世代友好，无疑是中泰两国的民心所向，是构筑中泰友谊大厦的最坚固的基石。有了这样的基石，我们相信，大厦将永不倾覆，中泰友谊将万古长青。

祝大会圆满成功。

谢谢。

中国外交部亚洲司司长张九桓 在开幕式上的致辞

值此中泰建交 25 周年之际，北京大学泰国研究所在这里举办中泰关系研讨会，回顾以往，总结经验，展望未来，是很有意义的。我们对会议的召开表示热烈祝贺。

我们不会忘记，1975 年，随着国际形势发生积极变化，酝酿多年的中泰建交时机终于成熟。6 月，泰国驻联合国代表阿南·班雅拉春大使奉命自纽约来到北京，与中国外交部亚洲司柯华司长举行两国关系正常化的谈判并很快达成协议。7 月 1 日，泰国总理克立·巴莫亲王应邀访华，与我国周恩来总理共同签署联合公报，宣布中华人民共和国与泰王国正式建立外交关系。消息一经传出，许多长期致力于中泰友好的人士额手称庆，对酒欢歌。我当时刚参加工作不久，有幸参加了这一历史过程，其情其景，至今历历，难以忘怀。

我们高兴地看到，25 年来，在双方共同努力下，中泰关系获得了全面、迅速的发展。双方在政治、经济、文化、科技等各个领域进行了卓有成效的合作，在地区和国际事务中也有着良好的协调和配合。两国在交往中以诚相待，彼此信赖，“情同手足，亲如一家”。中泰关系经历了风云变幻的考验，堪称不同社会制度国家在和平共处五项原则基础上友好合作的典范。

应该指出，中泰关系健康发展靠的是得民心，合民意，顺乎